

แนวทางการบริหารจัดการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ตามหลักอิทธิบาท ๔
ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสระบุรี
Guidelines for the Management of Senior Scout Affairs According
to the Iddhipada 4 at Secondary Schools in Saraburi Province

วิษณุ ประเสริฐดี*

Witsanu Prasertdee

วินัย ทองมัน**

Winai Tongmun

วรกฤต เกื่อนช้าง***

Worrakrit Thuenchang

อานนท์ เมธีวรฉัตร****

Anond Metheevarachatra

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครสวรรค์, ประเทศไทย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University NakhonSawan Campus, Thailand
Email: witsanuprasertdee@gmail.com; winaitong@yahoo.com;
mcu.nakhonsawan@gmail.com; anond7949@gmail.com

Received: April 15, 2024

Revised: November 01, 2024

Accepted: November 06, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (๑) เพื่อศึกษาสภาพปัญหา การจัดการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสระบุรี (๒) เพื่อเสนอแนวทางการบริหารจัดการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ตามหลักอิทธิบาท ๔ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสระบุรี ในการวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Research Methodology) โดยใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

* วิษณุ ประเสริฐดี Witsanu Prasertdee นิสิตหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครสวรรค์ Master of Education Buddhist Educational Administration Mahachulalongkornrajavidyalaya University NakhonSawan Campus.

** ดร.วินัย ทองมัน Dr.Winai Tongmun

*** รศ.ดร.วรกฤต เกื่อนช้าง Assoc.Prof.Dr.Worrakrit Thuenchang

**** ผศ.ดร.อานนท์ เมธีวรฉัตร Asst.Prof.Dr.Anond Metheevarachatra

อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครสวรรค์ Lecturer of Program in Master of Education Buddhist Educational Administration Mahachulalongkornrajavidyalaya University NakhonSawan Campus.

จำนวน ๓๐๒ คน แล้ววิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (semi-structured Interview) โดยเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน ๙ รูป/คน แล้วสรุปข้อมูลโดยการวิเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า (๑) ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสระบุรีมีความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาการบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสระบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (๒) แนวทางการบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดสระบุรี ประกอบไปด้วย ๔ แนวทาง ดังนี้ ๑) ด้านการบริหารทั่วไป ใช้ความพอใจในการทำงานของบุคลากรของบุคลากร ที่มีความพอใจที่จะทำงานก่อนเป็นอันดับแรก การร่วมมือกันในการทำงาน ต้องเกิดจากความพึงพอใจเป็นสำคัญ ใช้ระบบที่มิไม่ปล่อยให้บุคลากรรับผิดชอบในการทำงานเพียงลำพัง สร้างทีมงานให้เข้มแข็ง ๒) ด้านบุคลากร ให้บุคลากรที่มีความชอบทำงานหรือทำกิจกรรมที่ชอบ ตรงความสามารถ ระบุหน้าที่ของบุคลากรทุกคนให้ตรงกับ ความถนัด ๓) ด้านการจัดกิจกรรมลูกเสือ ให้บุคลากรทางลูกเสือมีความตั้งใจ มีใจที่จะจัดทำแผนลูกเสือ ประชุมและพูดคุยกันให้บ่อยครั้ง เพื่อจะได้ทบทวนการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้ครบถ้วนตามกระบวนการ ลูกเสือ ๔) ด้านการติดตามประเมินผล ให้มีการนิเทศติดตามว่ากิจกรรมลูกเสือมีความคืบหน้าเพียงใด ทั้งก่อนเริ่มกิจกรรมและหลังทำกิจกรรม ให้บุคลากรทางลูกเสือเตรียมความพร้อมและเตรียมเครื่องมือที่จะใช้เก็บข้อมูลหรือการวิจัยก่อนทำกิจกรรมและหลังทำกิจกรรม

คำสำคัญ: แนวทางการบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่; อิทธิบาท ๔; โรงเรียนมัธยมศึกษา

Abstract

The objectives of this study were: (1) to study the state and problem of the management of Senior Scout Affairs according to the Iddhipàda at Secondary Schools in Saraburi Province, and (2) to present the guidelines for the management of Senior Scout Affairs according to the Iddhipàda at Secondary Schools in Saraburi Province. This research applied the Mixed Methods Research consisting of Quantitative Research by collecting data from 302 people and the data analysis with frequency, mean and standard deviation, and Qualitative Research by the Semi-structured Interviews from 9 key informants and the content analysis for the data analysis.

The research results were as follows: (1) The school administrators at Secondary Schools in Saraburi Province had the opinion to the state and problem of the management of Senior Scout Affairs according to the Iddhipàda at Secondary Schools in Saraburi Province at high level. (2) The guidelines for the management of Senior Scout

Affairs according to the Iddhipàda at Secondary Schools in Saraburi Province consisted of 4 aspects: 1) the general management should use the work satisfaction of the personnel, and have work collaboration and teamwork, 2) the personal management should provide the work and activity suitable to the capability of the personnel, 3) providing the scout activities should make the plan, and have the meeting frequently to review the activities according to the scout process, and 4) the monitoring should provide the supervision for the scout activities, and provide the personnel and equipment for collecting data.

Keywords: Guidelines for the Management of Senior Scout Affairs; the Iddhipàda 4; Secondary Schools.

บทนำ

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงมีพระบรมราโชวาทเกี่ยวกับลูกเสือ ความว่า “ข้าพเจ้าได้เคยกล่าวแก่คณะลูกเสือ ในโอกาสอื่นมาแล้วว่า การลูกเสือนั้นเป็นกิจกรรมที่ผู้ใหญ่ จัดขึ้นสำหรับเด็กเพื่อชักจูง และฝึกฝนให้เติบโตเป็นคนดี มีความซื่อสัตย์ และเป็นผู้สามารถเหมาะสม ที่จะอยู่ในสังคม ดังนั้นจึงเป็นที่เข้าใจและเป็นที่หวังว่าต่อไปข้างหน้า ลูกเสือจะเป็นกำลังสำคัญของชาติ คือจะเป็นผู้บริหารปกครองบ้านเมืองได้ ขอให้ลูกเสือทราบถึงสิ่งที่สำคัญที่สุดในการปกครองไว้ว่า ในบ้านเมืองนั้นมีทั้งคนดีและคนไม่ดี ไม่มีใครจะทำให้ทุกคนเป็นคนดีได้ทั้งหมด การทำให้บ้านเมืองมีความ ปกติเรียบร้อย จึงมิใช่การทำให้ทุกคนเป็นคนดี หากแต่อยู่ที่ การส่งเสริมคนดี ให้คนดีได้ปกครอง บ้านเมืองและควบคุมคนไม่ดีไม่ให้มีอำนาจ ไม่ให้ก่อความเดือดร้อนวุ่นวายได้ลูกเสือทุกคนจงหมั่นฝึกฝน ตนเองให้มาก เพื่อให้พร้อมและให้เหมาะสมแก่ภาระหน้าที่อันจะมีมาข้างหน้า”^๑

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ และที่แก้ไข มาตรา ๗ ได้กำหนดความมุ่งหมาย และหลักการจัดการศึกษาไว้ว่าต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติ ปัญญา ความรู้ และ คุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำเนินชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ อย่างมีความสุข มาตรา ๒๒ การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนา ตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถ พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ^๒

^๑ สำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, คู่มือการจัดกิจกรรมฝึกอบรม สถานักเรียน, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, ๒๕๕๘), หน้า ๔.

^๒ สำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ, พระราชบัญญัติลูกเสือแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑, (กรุงเทพฯ: ศุภสภาลาดพร้าว, ๒๕๕๑), หน้า ๑๓.

นอกจากนี้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ยังมุ่งให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข และกำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์เห็นคุณค่าของตัวเองมีวินัย โดยกำหนดวิสัยทัศน์ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุล ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก ยึดมั่นในहारปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ และการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพ^๓

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ พัฒนาอย่างรอบด้านเพื่อความ เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เสริมสร้างให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม สามารถจัดการตนเองได้ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แบ่งเป็น ๓ ลักษณะ ดังนี้

๑) กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเอง รู้รักษ์สิ่งแวดล้อม สามารถคิดตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา กำหนดเป้าหมาย วางแผนชีวิตทั้งด้านการเรียน และอาชีพ สามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังช่วยให้ครูรู้จักและเข้าใจผู้เรียน ทั้งยังเป็นกิจกรรมที่ช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมพัฒนาผู้เรียน

๒) กิจกรรมนักเรียนเป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาความมีระเบียบวินัย ความเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี ความรับผิดชอบการทำงานร่วมกัน การรู้จักแก้ปัญหา การตัดสินใจที่เหมาะสม ความมีเหตุผล การช่วยเหลือ แบ่งปันกัน เอื้ออาทร และสมานฉันท์ โดยจัดให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียนให้ได้ปฏิบัติด้วยตนเองในทุกขั้นตอน ได้แก่ การศึกษาวิเคราะห์วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมิน และปรับปรุงการทำงาน เน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับบุคลิกภาพของผู้เรียน บริบทของสถานศึกษาและท้องถิ่น กิจกรรมนักเรียนประกอบด้วย กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ นักศึกษาวิชาทหาร กิจกรรมชุมนุม ชมรม

๓) กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ชุมชน และท้องถิ่นตามความสนใจในลักษณะอาสาสมัคร เพื่อแสดงถึงความรัก ความดีงาม ความเสียสละต่อสังคม มีจิตสาธารณะ เช่น กิจกรรมอาสาพัฒนาต่าง ๆ กิจกรรมสร้างสรรค์สังคม^๔

^๓ กระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๕๑, (กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๕๑), หน้า ๔.

^๔ กระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๕๑, หน้า ๑๙.

การลูกเสือมุ่งหมายที่จะสอนให้เด็กให้เด็กรู้จักการดำรงชีวิตมิใช่เพียงเพื่อให้มีอาชีพการสอนให้เด็กมีความทะเยอทะยานที่จะชิงรางวัลและทุนเล่าเรียน ตลอดจนสอนให้เด็กเห็นว่าความสำเร็จคือการมีเงินเดือน มีตำแหน่ง และอำนาจนั้นมีอันตรายอยู่วันเสียแต่จะมีการสอนเรื่องบำเพ็ญประโยชน์แก่ผู้อื่นไปพร้อมกันด้วย^๕

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๔ ปทุมธานี สระบุรี และสำนักงานลูกเสือเขตพื้นที่เป็นหน่วยงานการศึกษาที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการพ.ศ.๒๕๔๖ กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพ.ศ.๒๕๔๖และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๐ และเพิ่มเติมประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องการแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๖๑ แบ่งเป็นโรงเรียนในสังกัดจำนวน ๔๓ โรงเรียน แบ่งเป็นจังหวัดปทุมธานี ๒๒ โรงเรียน จังหวัดสระบุรี ๒๑ โรงเรียน ซึ่งในแต่ละโรงเรียนมีความพร้อมในการบริหารกิจการลูกเสือแตกต่างกัน ทั้งปัญหาในด้าน การบริหารทั่วไป ด้านบุคลากรลูกเสือ ด้านการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และด้านการติดตามและประเมินผล ซึ่งอาจเป็นปัญหาในการพัฒนากิจการลูกเสือ

ปัญหาการบริหารกิจการลูกเสื่อดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยตระหนักถึงสิ่งที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งในการที่จะพัฒนาการศึกษาไทยให้บรรลุผลตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาแห่งชาติ ก็คือกิจกรรมลูกเสือ และกิจกรรมลูกเสือยังเป็นกิจกรรมบังคับในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แต่การที่จะทำให้นักเรียนได้รับกระบวนการลูกเสือที่แท้จริงได้และสามารถนำไปใช้ได้ถูกต้อง เกิดประโยชน์สูงสุดนั้นยังเป็นเรื่องยากเนื่องจากปัญหาอุปสรรคหลายประการ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำแนวทางการบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ตามหลักอริยบท ๔ ซึ่งเป็นหลักธรรมแห่งความสำเร็จ ประกอบไปด้วย (๑) ฉันทะความพอใจ (๒) วิริยะความเพียร (๓) จิตตะ ความเอาใจใส่ (๔) วิมังสา ไตร่ตรองค้นคว้าในสิ่งนั้น ๆ เพื่อที่จะได้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาแนวทางการบริหารกิจการลูกเสือ และทราบถึงปัญหาต่าง ๆ ในการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อที่จะสามารถบริหารกิจการลูกเสือให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล แก่ตัวผู้เรียนในอนาคตต่อไป

^๕ อภัย จันทวิมล, นิพนธ์การลูกเสือ, (กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิส่งเสริมลูกเสือแห่งประเทศไทย, ๒๕๔๕), หน้า ๑๑๔.

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาสภาพปัญหา บริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสระบุรี
๒. เพื่อเสนอแนวทางการบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ตามหลักอริยบท ๔ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสระบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “แนวทางการบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ตามหลักอริยบท ๔ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสระบุรี” เป็นการวิจัยเชิงผสมวิธีในด้านคุณภาพและปริมาณ ผู้วิจัยมีลำดับขั้นตอนการวิจัย ดังต่อไปนี้

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยแบบผสมวิธี(Mixed Research Methodology) โดยแบ่งขั้นตอนการวิจัยเป็น ๒ ขั้นตอนดังนี้

ระยะที่ ๑ เพื่อศึกษาสภาพปัญหา การบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสระบุรี

ระยะที่ ๒ เพื่อเสนอแนวทางการบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ตามหลักอริยบท ๔ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสระบุรี

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๑. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดสระบุรี ทั้งหมด ๒๑ โรงเรียน จำนวน ๑,๓๐๖ คน

๒. กลุ่มตัวอย่าง

ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนประชากร โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Sample Random Sampling) โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดสระบุรี ทั้งหมด ๒๑ โรงเรียน โดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน ได้จำนวน ๓๐๒ คน ได้ผู้บริหารสถานศึกษา ๒๑ คน ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ๒๘๑ คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “แนวทางการบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสระบุรี” นั้นผู้วิจัยใช้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่

๑. แบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่อง “แนวทางการบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสระบุรี” ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากแนวคิด ทฤษฎี และการศึกษาทบทวนเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ได้จากการสังเคราะห์แนวคิดของนักการศึกษา เป็นแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสระบุรี โดยใช้แบบสอบถามชนิดเลือกตอบ ลักษณะเป็นแบบสอบถามประมาณค่า (Rating Scale) ๕ ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert)

การรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยเรื่อง “แนวทางการบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสระบุรี” มีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยเก็บรวบรวมด้วยตนเอง แล้วนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

๑. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “แนวทางการบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสระบุรี” มีการวิเคราะห์ข้อมูลดังรายละเอียดต่อไปนี้

๑) วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage value)

๒) วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ “แนวทางการบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสระบุรี” โดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และค่าความแปรปรวน (variance) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์

๒. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ (๑) สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ IOC (๒) ตรวจสอบความเชื่อมั่นด้วยวิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (๓) ค่าร้อยละ (๔) ค่าเฉลี่ย (๕) ส่วนเบี่ยงเบน

ระยะที่ ๒ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพเสนอแนวทางการบริหารจัดการกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสระบุรี

นำผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถามขั้นตอนที่ ๑ ที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัญหาการบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสระบุรี ที่สูงสุดของแต่ละด้าน ทั้ง ๔ ด้าน มาสร้างแบบสัมภาษณ์โดยประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท ๔ เพื่อหาแนวทางการบริหารจัดการกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ตามหลักอิทธิบาท ๔ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสระบุรี

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการวิจัยในครั้งนี้ แบ่งเป็น ๓ กลุ่ม คือ (๑) กลุ่มนักวิชาการด้านพระพุทธศาสนา มีคุณสมบัติ คือ พระสงฆ์ผู้มีความรู้ด้านหลักธรรม จำนวน ๓ รูป (๒) ผู้ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสถานศึกษาที่มีวุฒิทางลูกเสือไม่ต่ำกว่าชั้น วุดแบดจ์ ๒ ท่อน (W.B) จำนวน ๓ คน (๓) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านลูกเสือ มีคุณสมบัติ คือ เป็นผู้ที่มีวุฒิทางลูกเสือไม่ต่ำกว่าชั้น วุดแบดจ์ ๒ ท่อน (W.B) จำนวน ๓ คน รวมผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้งหมด จำนวน ๙ รูป/คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง “แนวทางการบริหารจัดการกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสระบุรี” นั้นผู้วิจัยใช้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสัมภาษณ์ เพื่อการวิจัยเรื่อง “แนวทางการบริหารจัดการกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสระบุรี” ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (semi-structured Interview)

การรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัยเรื่อง “แนวทางการบริหารจัดการกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสระบุรี” เพื่อเป็น แนวทางการบริหารจัดการกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ตามหลักอิทธิบาท ๔ โดยดำเนินการสัมภาษณ์ตามวัน เวลาและสถานที่ที่กำหนดนัดไว้ จนครบทุกประเด็น โดยขออนุญาตใช้วิธีการจดบันทึกและบันทึกเสียงประกอบการสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์เกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสระบุรี จากแบบสัมภาษณ์ โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

๑. สภาพปัญหาการบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสระบุรี

สภาพปัญหาการบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสระบุรี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดสระบุรี ทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ (๑) ด้านการบริหารทั่วไป (๒) ด้านบุคลากร (๓) ด้านการจัดกิจกรรม ลูกเสือ (๔) ด้านการติดตามประเมินผล พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายละเอียด ในแต่ละด้าน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดสระบุรีมีความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาการบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียน มัธยมศึกษาจังหวัดสระบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหาร ทั่วไป อยู่ในระดับที่มาก รองลงมาคือ ด้านการจัดกิจกรรมลูกเสือ อยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ย ต่ำสุดคือ ด้านบุคลากร อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน

๒. แนวทางการบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสระบุรี

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก ๙ รูป/คน ได้เสนอแนวทางการบริหารกิจการลูกเสือสามัญ รุ่นใหญ่ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสระบุรี พบว่า

๑) แนวทางการบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ตามหลักอิทธิบาท ๔ “ด้านการบริหาร ทั่วไป” ในเรื่องของ การจัดบุคลากรในสถานศึกษามีความร่วมมือในการจัดกิจกรรมลูกเสือ โดยนำหลัก อิทธิบาท ๔ (ฉันทะ วิริยะ จิตตะ วิมังสา) ดังนี้

ฉันทะ :ใช้ความพอใจในการทำงานของบุคลากรของบุคลากรที่มีความพอใจที่จะทำงานก่อน เป็นอันดับแรก ๒) การร่วมมือกันในการทำงาน ต้องเกิดจากความพึงพอใจเป็นสำคัญ

วิริยะ :ใช้ระบบที่มิปล่อยให้บุคลากรรับผิดชอบในการทำงานเพียงลำพัง สร้างทีมงานให้ เข้มแข็ง ๒) หมั่นสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง ครูผู้สอนลูกเสือ ให้มีความสัมพันธ์อันดี โดยยึดถือ ผลประโยชน์ ของลูกเสือเป็นที่ตั้ง

จิตตะ :ต้องมีการประชุมชี้แจงบุคลากร มอบหมายงานในหน้าที่ ดูศักยภาพความถนัดของ บุคลากรแต่ละคน ๒) ส่งเสริมให้บุคลากรได้รับการอบรมความรู้ทางลูกเสือวิชาผู้กำกับลูกเสือ ทั้งความรู้ เบื้องต้น ไปจนถึงขั้นความรู้ขั้นสูง

วิมังสา : จะต้องรู้ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับ ครู ว่า ครู นั้นมีวุฒิทางลูกเสืออย่างไร มีความเชี่ยวชาญ ทางด้านลูกเสือแค่ไหน ๒) ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางลูกเสือต้องรู้จักหน้าที่ของตนเอง

๒) แนวทางการบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ตามหลักอิทธิบาท ๔ “ด้านบุคลากร”
ในเรื่องของ การวางแผนบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการบริหารกิจการลูกเสือ โดยนำหลักอิทธิบาท ๔ (ฉันทะ วิริยะ จิตตะ วิมังสา) ดังนี้

ฉันทะ : ให้บุคลากรที่มีความชอบทำงานหรือทำกิจกรรมที่ชอบ ตรงความสามารถ ระบุหน้าที่ของบุคลากรทุกคนให้ตรงกับความสามารถ ความชอบ

วิริยะ : ทดลองให้บุคลากรที่ไม่เคยได้ทำกิจกรรมลูกเสือ ให้ได้ลองทำกิจกรรมลูกเสือ

จิตตะ : ตรวจสอบวุฒิทางลูกเสือในโรงเรียนและแบ่งกลุ่มให้ครูที่มีวุฒิทางลูกเสือ

วิมังสา : วางแผนนำข้อมูลต่างๆ มาตัดสินใจ ให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม แผนต้องกำหนดชัดเจน มีการระบุ วัน เดือน ปี และเวลา ต้องมีผู้รับผิดชอบในเรื่องหรือกิจกรรมนั้น ๆ อย่างชัดเจน

๓) แนวทางการบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ตามหลักอิทธิบาท ๔ “ด้านการจัดกิจกรรมลูกเสือ” **ในเรื่อง** การวางแผน ประชุมชี้แจงบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมลูกเสือเป็นไปตามหลักสูตรลูกเสือ ข้อบังคับ โดยนำหลักอิทธิบาท ๔ (ฉันทะ วิริยะ จิตตะ วิมังสา) ดังนี้

ฉันทะ : ให้บุคลากรทางลูกเสือมีความตั้งใจ มีใจที่จะจัดทำแผนลูกเสือ

วิริยะ : ประชุมและพูดคุยกันให้บ่อยครั้ง เพื่อจะได้พบทวนการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้ครบถ้วนตามกระบวนการลูกเสือ

จิตตะ : ก่อนที่จะดำเนินการใด ๆ ก็แล้วแต่จะต้องมีการประชุม ชี้แจงบุคลากร ว่าแต่ละคนมีหน้าที่อย่างไร วิเคราะห์หลักสูตรของลูกเสือในแต่ละระดับ นำหลักสูตรมากำหนดแผนการสอนในรายสัปดาห์ หรือรายภาคเรียน ต้องดูเนื้อหาในหลักสูตร

วิมังสา : ยึดระเบียบข้อบังคับของสำนักงานลูกเสือยุวกาชาดและกิจการนักเรียนเป็นหลัก ให้สอดคล้องกับหลักสูตรของสถานศึกษา โดยกิจกรรมต่าง ๆ ต้องไม่ส่งผลกระทบต่อการศึกษาในด้านอื่นๆ ออกเป็นคำสั่งแต่งตั้งผู้กำกับกลุ่มลูกเสือ ผู้กำกับกองลูกเสือ และรองผู้กำกับลูกเสือให้ชัดเจน และยึดระเบียบข้อบังคับของสำนักงานลูกเสือยุวกาชาดและกิจการนักเรียนเป็นหลัก

๔) แนวทางการบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ตามหลักอิทธิบาท ๔ “ด้านการติดตามประเมินผล” **ในเรื่อง** การรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ ศึกษาพัฒนาและวิจัยในด้าน กิจกรรมลูกเสือ โดยนำหลักอิทธิบาท ๔ (ฉันทะ วิริยะ จิตตะ วิมังสา) ดังนี้

ฉันทะ : ให้มีการนิเทศติดตามว่ากิจกรรมลูกเสือมีความคืบหน้าเพียงใด ทั้งก่อนเริ่มกิจกรรมและหลังทำกิจกรรม ให้บุคลากรทางลูกเสือเตรียมความพร้อมและเครื่องมือที่จะใช้เก็บข้อมูลหรือการวิจัยก่อนทำกิจกรรมและหลังทำกิจกรรม

วิริยะ : ต้องตั้งใจให้บุคลากรทางลูกเสือมีความพยายาม มีความอยากทำกิจกรรมทางลูกเสือ มอบรางวัลยกย่องเชิดชู

จิตตะ : กำหนดเครื่องมือ สำหรับการรายงานผล และเครื่องมือการรายงานผลนั้นจะต้องมีความ ชัดเจนครอบคลุม เพื่อจะมา เป็นฐานข้อมูล ในการที่จะวางแผน ที่จะพัฒนากิจการลูกเสือในโรงเรียน

วิมังสา : ในทุก ๆ ครั้งที่การจัดกิจกรรมไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมการเรียนการสอน หรือกิจกรรม สำคัญทางการลูกเสือ จะต้องมียุทธผลการดำเนินการให้เป็นรูปธรรมที่ชัดเจน

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเด็นที่สำคัญและน่าสนใจเกี่ยวกับความคิดเห็น ของผู้บริหารสถานศึกษา และผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดสระบุรี มีความคิดเห็นต่อการบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสระบุรี โดยจะ อภิปรายผลตามลำดับ ดังนี้

๑. สภาพการบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสระบุรี

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ของโรงเรียน มัธยมศึกษา ในจังหวัดสระบุรีมีความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาการบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสระบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก **ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ** ผู้บริหาร สถานศึกษา และผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดสระบุรี มีปัญหาในการ บริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสระบุรี สอดคล้องกับงานวิจัยของ **สมศักดิ์ อิ่มเอิบ** ได้วิจัยเรื่องแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือของสถานศึกษาในอำเภอท่าม่วง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต ๑ พบว่า ปัญหาการดำเนินงานกิจกรรม ลูกเสือของสถานศึกษาในอำเภอท่าม่วงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต ๑ ในการ บริหารงานกิจกรรมลูกเสือทั้ง ๕ ด้าน มีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน^๖

๒. แนวทางการบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ตามหลักอริยบท ๔ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสระบุรี

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก ๙ รูป/คน ซึ่งได้เสนอแนวทางการบริหารกิจการลูกเสือสามัญ รุ่นใหญ่ ตามหลักอริยบท ๔ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสระบุรี ดังนี้

^๖ สมศักดิ์ อิ่มเอิบ, “แนวทางการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือของสถานศึกษาในอำเภอท่าม่วง สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต ๑”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, ๒๕๕๔), บทคัดย่อ.

๑) แนวทางการบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดสระบุรี ด้านการบริหารทั่วไป ตามหลักอิทธิบาท ๔ ผู้บริหารควร ใช้ความพอใจในการทำงานของบุคลากรของบุคลากรที่มีความพอใจที่จะทำงานก่อนเป็นอันดับแรก การร่วมมือกันในการทำงาน ต้องเกิดจากความพึงพอใจเป็นสำคัญ ใช้ระบบที่มิปล่อยให้บุคลากรรับผิดชอบในการทำงานเพียงลำพัง สร้างทีมงานให้เข้มแข็ง หมั่นสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง ครูผู้สอนลูกเสือ ให้มีความสัมพันธ์อันดี โดยยึดถือ ผลประโยชน์ของลูกเสือเป็นที่ตั้ง ต้องมีการประชุมชี้แจงบุคลากร มอบหมายงานในหน้าที่ ศึกษายภาพความถนัดของบุคลากรแต่ละคน ส่งเสริมให้บุคลากรได้รับการอบรมความรู้ทางลูกเสือวิชาผู้กำกับลูกเสือ ทั้งความรู้เบื้องต้น ไปจนถึงขั้นความรู้ขั้นสูง จะต้องรู้ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับครู ว่าครูนั้นมีวิถีสอนลูกเสืออย่างไร มีความเชี่ยวชาญทางด้านลูกเสือแค่ไหน ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางลูกเสือ ต้องรู้จักหน้าที่ของตนเอง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการร่วมมือกันในการทำงาน ต้องเกิดจากความพึงพอใจเป็นสำคัญซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาพร จตุรภัทร ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาลูกเสือไทย เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองดี พบว่า (๑) ด้านการจัดการลูกเสือไทย คือการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของลูกเสือไทย เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีเพื่อเป็นแม่บทและแนวทางเดียวกันในการดำเนินงาน โดยมุ่งที่ตัวเด็กและเยาวชนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์เป็นพลเมืองดีของชาติ (๒) ด้านแนวทางการจัดกิจกรรมลูกเสือ คือกิจกรรมลูกเสือที่จัดต้องเหมาะสมกับวัยของลูกเสือแต่ละประเภทมีความหลากหลาย และสามารถปฏิบัติได้จริง เหมาะสมกับยุคสมัยและ ความต้องการของลูกเสือ รวมทั้งพัฒนาผู้กำกับให้เป็นแบบอย่างที่ดีให้ลูกเสือเห็นเป็นต้นแบบของการเรียนรู้ ๓) ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรทางการลูกเสือไทย คือ ควรคัดเลือกบุคลากรที่ทำหน้าที่ลูกเสือต้องเป็นผู้มีความรักศรัทธาและเห็นคุณค่าในการลูกเสือ มีความเสียสละ อดทน ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีเสมอ”

๒) แนวทางการบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดสระบุรี ด้านบุคลากร ตามหลักอิทธิบาท ๔ ผู้บริหารควร ให้บุคลากรที่มีความชอบทำงานหรือทำกิจกรรมที่ชอบ ตรงความสามารถ ระบุหน้าที่ของบุคลากรทุกคนให้ตรงกับความถนัดความชอบ ทดลองให้บุคลากรที่ไม่เคยได้ทำกิจกรรมลูกเสือ ให้ได้ลองทำกิจกรรมลูกเสือ ตรวจสอบวุฒิทางลูกเสือในโรงเรียนและแบ่งกลุ่มให้ครูที่มีวุฒิทางลูกเสือจัดกิจกรรม วิมังสา วางแผน นำข้อมูลต่าง ๆ มาตัดสินใจให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม แผนต้องกำหนดชัดเจน มีการระบุ วัน เดือน ปี และเวลา ต้องมีผู้รับผิดชอบในเรื่องหรือกิจกรรมนั้นๆ อย่างชัดเจน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารควร ให้บุคลากรที่มีความชอบทำงานหรือทำกิจกรรมที่ชอบ ตรงความสามารถ ระบุหน้าที่ของบุคลากรทุกคนให้ตรงกับ

” สุภาพร จตุรภัทรและเฟื่องอรุณ ปรีดีติติก, “แนวทางการพัฒนาลูกเสือไทยเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองดี”, วารสารครูศาสตร์, ปีที่ ๔๒ ฉบับที่ ๒ (เมษายน-พฤษภาคม ๒๕๕๗): ๕๗-๗๑.

ความถนัด ความชอบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุดลย์ วังไชยเลิศ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือ- เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๕ พบว่า การจัดครูผู้สอนควรจัดให้เหมาะสมกับระดับชั้น ครูสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ควรสอนกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ทุกคนเพราะมีผลต่อการจัดกิจกรรมเดินทางไกล และเข้าค่ายพักแรม เพื่อจะได้ใกล้ชิดและรู้พฤติกรรมนักเรียน”

๓) แนวทางการบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ตามหลักอริยาบท ๔ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดสระบุรี ด้านการจัดกิจกรรมลูกเสือ ตามหลักอริยาบท ๔ ผู้บริหารควรให้บุคลากรทางลูกเสือมีความตั้งใจ มีใจที่จะจัดทำแผนลูกเสือ ประชุมและพูดคุยกันให้บ่อยครั้ง เพื่อจะได้ทบทวนการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้ครบถ้วนตามกระบวนการลูกเสือ จิตตะ ก่อนที่จะดำเนินการใด ๆ ก็แล้วแต่จะต้องมีการประชุม ชี้แจงบุคลากร ว่าแต่ละคนมีหน้าที่อย่างไร วิเคราะห์หลักสูตรของลูกเสือในแต่ละระดับ นำหลักสูตรมากำหนดแผนการสอนในรายสัปดาห์ หรือรายภาคเรียน ต้องดูเนื้อหาในหลักสูตรยึดระเบียบข้อบังคับของสำนักงานลูกเสือยุวกาชาดและกิจการนักเรียนเป็นหลัก ให้สอดคล้องกับหลักสูตรของสถานศึกษา โดยกิจกรรมต่าง ๆ ต้องไม่ส่งผลกระทบต่อการศึกษาในด้านอื่นๆ ออกเป็นคำสั่งแต่งตั้งผู้กำกับกลุ่มลูกเสือ ผู้กำกับกองลูกเสือ และรองผู้กำกับลูกเสือให้ชัดเจน และยึดระเบียบข้อบังคับของสำนักงานลูกเสือยุวกาชาดและกิจการนักเรียนเป็นหลัก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารควร ให้บุคลากรทางลูกเสือมีความตั้งใจ มีใจที่จะจัดทำแผนลูกเสือ ประชุมและพูดคุยกันให้บ่อยครั้ง เพื่อจะได้ทบทวนการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้ครบถ้วนตามกระบวนการลูกเสือ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุดลย์ วังไชยเลิศ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๕ พบว่า แนวทางการปรับปรุง ด้านการวางแผน ผู้บริหารควรเข้าร่วม การวางแผนกับผู้กำกับลูกเสือด้วย ทุกครั้งและควรจัดประชุม และอบรมทบทวนผู้กำกับลูกเสือด้วย”

๔) แนวทางการบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ตามหลักอริยาบท ๔ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดสระบุรี ด้านการติดตามประเมินผล ตามหลักอริยาบท ๔ ผู้บริหารควรให้มีการนิเทศติดตามว่ากิจกรรมลูกเสือมีความคืบหน้าเพียงใด ทั้งก่อนเริ่มกิจกรรมและหลังทำกิจกรรม

“ อุดลย์ วังไชยเลิศ, “สภาพการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๕”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, ๒๕๕๕), บทคัดย่อ.

“ อุดลย์ สุขเจริญ, “ปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี”, วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๔๘), บทคัดย่อ.

ให้บุคลากรทางลูกเสือเตรียมความพร้อมและเครื่องมือที่จะใช้เก็บข้อมูลหรือการวิจัยก่อนทำกิจกรรมและหลังทำกิจกรรม ต้องจูงใจให้บุคลากรทางลูกเสือมีความพยายาม มีความอยากทำกิจกรรมทางลูกเสือ มอบรางวัลยกย่องเชิดชู กำหนดเครื่องมือ สำหรับการรายงานผล และเครื่องมือการรายงานผลนั้นจะต้องมีความชัดเจนครอบคลุม เพื่อจะมา เป็นฐานข้อมูล ในการที่จะวางแผน ที่จะพัฒนากิจการลูกเสือในโรงเรียน วิทยาลัย ในทุก ๆ ครั้งที่การจัดกิจกรรม ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมการเรียนการสอน หรือกิจกรรมสำคัญทางการลูกเสือ จะต้องมีการสรุปผลการดำเนินการให้เป็นรูปธรรมที่ชัดเจนทั้งนี้อาจเป็นเพราะทั้งก่อนเริ่มกิจกรรมและหลังทำกิจกรรม ให้บุคลากรทางลูกเสือเตรียมความพร้อมและเครื่องมือที่จะใช้เก็บข้อมูลหรือการวิจัยก่อนทำกิจกรรมและหลังทำกิจกรรม ต้องจูงใจให้บุคลากรทางลูกเสือมีความพยายาม มีความอยากทำกิจกรรมทางลูกเสือ มอบรางวัลยกย่องเชิดชู กำหนดเครื่องมือ สำหรับการรายงานผล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาพร จตุรภัทร ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาลูกเสือไทยเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองดี ควรคัดเลือกบุคลากรที่ทำหน้าที่ลูกเสือต้องเป็นผู้มีความรักศรัทธาและเห็นคุณค่าในการลูกเสือ มีความเสียสละ อดทน ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีเสมอ ผู้บริหารต้องสนับสนุนให้เข้าอบรมอย่างต่อเนื่อง และเสริมสร้างขวัญและกำลังใจให้ครู การนำชั่วโมงลูกเสือมาคิดเป็นภาระงานได้^{๑๐}

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดสระบุรี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ควรมีนโยบายส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาในสังกัด มีการบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ตามหลักอิทธิบาท ๔

๒. ข้อเสนอแนะการนำผลวิจัยไปใช้

ผู้บริหารควร ให้บุคลากรทางลูกเสือร่วมมือกันในการจัดกิจกรรมลูกเสือ ด้วยความเพียรพยายาม ผู้บริหารควรนำหลักอิทธิบาท ๔ ในงานวิจัยครั้งนี้ไปเป็นแนวทางต่อไป

๓. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

๑) ควรศึกษาการสนับสนุนส่งเสริมการพัฒนาบุคลากร ตามแนวทางการบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ตามหลักอิทธิบาท ให้ดีขึ้น

๒) ควรศึกษาเรื่องกลยุทธ์ การบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ให้ดีขึ้น

^{๑๐} สุภาพร จตุรภัทรและเฟื่องอรุณ ปรีดีติลล, “แนวทางการพัฒนาลูกเสือไทยเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองดี”, วารสารครูศาสตร์, ปีที่ ๔๒ ฉบับที่ ๒ (เมษายน-พฤษภาคม ๒๕๕๗): ๕๗-๗๑.

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๕๑**. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๕๑.
- สมศักดิ์ อิ่มเอิบ. “แนวทางการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือของสถานศึกษาในอำเภอท่าม่วง สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต ๑”. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, ๒๕๕๔.
- สำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ. **พระราชบัญญัติลูกเสือแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑**. กรุงเทพมหานคร: ศุภสภาลาดพร้าว, ๒๕๕๑.
- สำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. **คู่มือการจัดกิจกรรม ฝึกอบรมสถานนักเรียน**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, ๒๕๕๘.
- สุภาพร จตุรภัทรและเฟื่องอรุณ ปรีดีติติก. “แนวทางการพัฒนาลูกเสือไทยเพื่อส่งเสริมความเป็น พลเมืองดี”. **วารสารครุศาสตร์**. ปีที่ ๔๒ ฉบับที่ ๒ (เมษายน-พฤษภาคม ๒๕๕๗): ๕๗-๗๑.
- อดุลย์ วัชชัยเลิศ. “สภาพการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๕”. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง, ๒๕๕๕.
- อดุลย์ สุขเจริญ, “ปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน มัธยมศึกษา ในเขตอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี”. **วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขา วิชาการบริหารการศึกษา**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๔๘.
- อภัย จันทิมล. **นิพนธ์การลูกเสือ**. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิส่งเสริมลูกเสือแห่งประเทศไทย, ๒๕๔๕.